สรุปเนื้อหา + แนวข้อสอบเสมือนจริง

สอบครูท้องถิ่น

ภาค ก

วิชาความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์และสรุปเหตุผล

30 คะแนน

อนุกรม • โจทย์ปัญหา • ตาราง–กราฟ • เงื่อนไข • อุปมาอุปไมย • วิเคราะห์เหตุการณ์

สรุปเนื้อหา	Mind Map	เทคนิคจำ	ข้อสอบ 150 ข้อ
3 บทเข้มข้น	ทบทวนท้ายบท	+ ระวังกับดัก	เฉลยละเอียดทุกข้อ

อัปเดตตามหลักสูตร กสถ. ล่าสุด · ข้อสอบเขียนใหม่ทั้งหมด ไม่ซ้ำกัน

ExamMVP

ศูนย์รวมแนวข้อสอบทั่วประเทศ

exammvp.com

ใช้เตรียมสอบภาค ก ตามหลักสูตรของคณะกรรมการกลางการสอบแข่งขันพนักงานส่วนท้องถิ่น (กสถ.)

CONTENTS

สารบัญ

เจาะลึกการสอบครูผู้ช่วยท้องถิ่น ภาค ก 4

วิเคราะห์วิชาและแผนอ่าน 14 วัน 5

บทที่ 1 การสรุปเหตุผลจากตัวเลข: อนุกรมและคณิตศาสตร์ทั่วไป 7

- อนุกรม (Number Series) 8
- คณิตศาสตร์ทั่วไปและโจทย์ปัญหา 10
- Mind Map สรุปบทที่ 1 12
- แบบทดสอบท้ายบท 50 ข้อ 13
- เฉลยละเอียดพร้อมวิธีคิด 16

บทที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล แนวโน้ม และเงื่อนไขเชิงตรรกะ 18

- การอ่านและสรุปข้อมูลจากตารางและกราฟ 19
- การหาแนวโน้มและการคิดจากสมมติฐาน 20
- เงื่อนไขสัญลักษณ์ 20
- เงื่อนไขภาษาและการสรุปเหตุผลเชิงตรรกะ 21
- Mind Map สรุปบทที่ 2 23
- แบบทดสอบท้ายบท 50 ข้อ 24
- เฉลยละเอียดพร้อมวิธีคิด 31

บทที่ 3 อุปมาอุปไมย ความสัมพันธ์ การสรุปความ และการวิเคราะห์เหตุการณ์ 34

- อุปมาอุปไมยและความสัมพันธ์ของคำ 35
- ความสัมพันธ์ของรูปภาพ 36
- การสรุปความและจับประเด็น 36
- การวิเคราะห์เหตุการณ์ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม 37
- Mind Map สรุปบทที่ 3 39
- แบบทดสอบท้ายบท 50 ข้อ 40
- เฉลยละเอียดพร้อมวิธีคิด 46

สรุปก่อนสอบ (Cheat Sheet) 49

ช่องทางติวต่อ • ExamMVP 50

EXAM ANALYSIS

เจาะลึกการสอบครูผู้ช่วยท้องถิ่น ภาค ก

การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นแบ่งเป็น 3 ภาค ผู้สมัครทุกตำแหน่ง รวมถึง**ตำแหน่งครูผู้ช่วย** ต้องสอบภาค ก และภาค ข ก่อน และต้องผ่านทั้งสองภาคจึงจะมีสิทธิ์เข้ารับการประเมินภาค ค

ภาพ โครงสร้างการสอบแข่งขัน 3 ภาค ตามหลักสูตรการสอบของ กสถ. (รอบการสอบ พ.ศ. 2568)

100	4 วิชา	≥ 60%	≥ 50%
คะแนนเต็มภาค ก ข้อสอบปรนัย	30 • 30 • 20 • 20 คะแนน	คะแนนรวมขั้นต่ำที่ถือว่าผ่านภาค ก	วิชาภาษาอังกฤษต้องได้อย่างน้อย 10 จาก 20

ภาพ สัดส่วนคะแนนเต็มของ 4 วิชาในภาค ก

ข้อเท็จจริงจากรอบการสอบล่าสุด (พ.ศ. 2568)

- สอบภาค ก วันอาทิตย์ที่ 7 ธันวาคม 2568 เวลา 09.00–11.00 น. (2 ชั่วโมง) และสอบภาค ข ช่วงบ่ายวันเดียวกัน เวลา 13.00–15.30 น. ยกเว้นศูนย์สอบภาคใต้ เขต 1–2 ที่เลื่อนสอบเพราะอุทกภัย
- ข้อสอบภาค ก ใช้ระดับความยากตามระดับตำแหน่งที่สมัคร ผู้สมัครครูผู้ช่วยจึงควรเตรียมตัวในระดับปริญญาตรี
- **ข้อควรรู้:** ถ้าคะแนนรวมถึง 60% แต่ภาษาอังกฤษได้ต่ำกว่า 10 คะแนน ก็ยัง**ไม่ผ่านภาค ก**
- จุดที่ต่างจากรอบก่อน: ภาษาอังกฤษต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 และวิชาความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติราชการเพิ่มหัวข้อ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และประวัติศาสตร์ชาติไทยกับหน้าที่พลเมือง

SUBJECT ANALYSIS • เล่ม 1

วิเคราะห์วิชาความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์และสรุปเหตุผล

วิชานี้มีคะแนนเต็ม **30 คะแนน** เท่ากับวิชาความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติราชการ และเป็นวิชาที่ **ฝึกแล้วคะแนนขึ้นเร็วที่สุด** เพราะไม่ต้องท่องจำมาก แต่ต้องรู้รูปแบบโจทย์และวิธีคิดลัด หลักสูตรของ กสถ. กำหนดให้วัดความสามารถ 5 ด้าน ดังตาราง

ขอบเขตตามหลักสูตร	จุดประสงค์ที่ข้อสอบต้องการวัด	อยู่ในเล่มนี้
การสรุปความหรือจับประเด็นในข้อความหรือเรื่องราว	แยกใจความหลักออกจากรายละเอียด และไม่สรุปเกินข้อมูล	บทที่ 3 หัวข้อ 3.3
การวิเคราะห์เหตุการณ์หรือสรุปเหตุผลทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม	เชื่อมโยงสถานการณ์กับแนวคิดหลัก เช่น เศรษฐกิจพอเพียง แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 และคาดผลกระทบได้	บทที่ 3 หัวข้อ 3.4
การหาแนวโน้มหรือความเปลี่ยนแปลงที่น่าจะเป็นไปตามข้อมูลหรือสมมติฐาน	คาดการณ์จากข้อมูลตัวเลข และประเมินหลักฐานที่สนับสนุนสมมติฐาน	บทที่ 2 หัวข้อ 2.1–2.2
การสรุปเหตุผลจากตัวเลขและข้อมูล รวมถึงการอุปมาอุปไมย	หากฎของอนุกรม แก้โจทย์ปัญหา อ่านตาราง–กราฟ และสรุปเหตุผลเชิงตรรกะ	บทที่ 1 และบทที่ 2
การหาความสัมพันธ์ของคำ ข้อความ หรือรูปภาพ	มองเห็นความสัมพันธ์เชิงความหมายและเชิงมิติ	บทที่ 3 หัวข้อ 3.1–3.2

ลักษณะข้อสอบและกลยุทธ์ทำคะแนน

กลุ่มข้อสอบ	ระดับเวลา
อนุกรม / อุปมาอุปไมยคำ	เร็ว (30–45 วินาที)
เงื่อนไขสัญลักษณ์ / ภาษา	กลาง (45–60 วินาที)
สรุปความ / วิเคราะห์เหตุการณ์	กลาง (45–75 วินาที)
โจทย์ปัญหา / ชุดข้อมูลตาราง	ช้า (60–120 วินาที)

ลำดับการทำที่แนะนำ

1. เก็บข้อเร็วก่อน: อนุกรม อุปมาอุปไมย สรุปความ
2. ทำเงื่อนไขสัญลักษณ์และภาษาโดยวาดผังทุกข้อ
3. ทำชุดข้อมูลและโจทย์ปัญหาเป็นลำดับท้าย
4. ข้อที่เกิน 90 วินาที ให้เดาอย่างมีหลักแล้วไปต่อ (ตัดตัวเลือกที่เป็นไปไม่ได้ก่อน)

ภาค ก มีเวลาสอบรวม 2 ชั่วโมง สำหรับ 4 วิชา 100 คะแนน หากแบ่งเวลาตามสัดส่วนคะแนน วิชานี้ควรใช้ประมาณ **36 นาที** แต่ในทางปฏิบัติควรเผื่อเวลาให้ชุดข้อมูลตัวเลขเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และชดเชยด้วยการทำวิชาภาษาไทยให้เร็วขึ้น

บทที่

01

วิชาความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์และสรุปเหตุผล

การสรุปเหตุผลจากตัวเลข: อนุกรมและคณิตศาสตร์ทั่วไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์หากฎเกณฑ์ของอนุกรมรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างเป็นขั้นตอน
2. เลือกใช้วิธีคิดลัดที่เหมาะสมกับอนุกรมแต่ละประเภท
3. แปลงโจทย์ปัญหาภาษาไทยเป็นสมการหรือสัดส่วนได้ถูกต้อง
4. คำนวณร้อยละ อัตราส่วน ค่าเฉลี่ย งาน–เวลา และระยะทางได้แม่นยำและรวดเร็ว

หัวข้อในบทนี้

- 1.1 อนุกรม 10 รูปแบบ และบันไดผลต่าง
- อนุกรมสลับและอนุกรมกลุ่ม
- 1.2 ร้อยละ กำไร ขาดทุน ส่วนลด ดอกเบี้ย
- อัตราส่วน ค่าเฉลี่ย อายุ งาน ระยะทาง ห.ร.ม./ค.ร.น. เซต
- แบบทดสอบ 50 ข้อ + เฉลยละเอียด

สัดส่วนเวลาอ่านที่แนะนำ

≈ 30–35%

ของวิชานี้ เป็นส่วนที่ทำคะแนนได้เต็มถ้าฝึกจนชำนาญ

อ่านเนื้อหา → ทบทวนด้วย Mind Map → ทำแบบทดสอบ 50 ข้อ จับเวลา 60 นาที → ตรวจเฉลยและอ่านวิธีคิดทุกข้อ

บทที่ 1 · ส่วนเนื้อหา

การสรุปเหตุผลจากตัวเลข: อนุกรมและคณิตศาสตร์ทั่วไป

หลักสูตร กสถ. กำหนดให้วิชาความสามารถในการศึกษา วิเคราะห์และสรุปเหตุผล วัดความสามารถในการ **"สรุปเหตุผลจากตัวเลขและข้อมูล"** ข้อสอบกลุ่มนี้ไม่ได้วัดการคำนวณซับซ้อน แต่วัดว่าผู้สอบ **มองเห็นแบบแผน (pattern) และเลือกวิธีคิดที่สั้นที่สุด** ได้เร็วเพียงใด ข้อสอบจริงมักให้ตัวเลขที่ลงตัว ถ้าคิดแล้วได้ทศนิยมยาว ๆ ให้สงสัยไว้ก่อนว่าตีโจทย์ผิด

1.1 อนุกรม (Number Series)

อนุกรม คือ ชุดตัวเลขที่เรียงกันอย่างมีกฎเกณฑ์ หน้าที่ของผู้สอบคือหากฎนั้นแล้วหาพจน์ที่หายไป ให้ใช้ลำดับขั้นการคิด 5 ขั้นต่อไปนี้ทุกครั้ง

ภาพที่ 1.1 ลำดับขั้นการถอดรหัสอนุกรม 5 ขั้น

รูปแบบอนุกรมที่พบบ่อยในข้อสอบภาค ก

รูปแบบ	ตัวอย่าง	เบาะแสที่สังเกตได้
ผลต่างคงที่	7, 12, 17, 22, **27** (+5)	เพิ่มหรือลดเท่ากันทุกช่วง
ผลต่างเปลี่ยนแบบมีระบบ	5, 8, 12, 17, 23, **30** (+3 +4 +5 +6 +7)	เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่ไม่เร็วมาก
ผลต่างสองชั้น	3, 5, 9, 15, 23, **33**	ผลต่างชั้นแรกยังไม่คงที่ ต้องหาชั้นที่สอง
อัตราส่วนคงที่ (คูณ/หาร)	3, 12, 48, 192, **768** (×4)	ตัวเลขโตเร็วมาก หรือหดลงเป็นเท่า
ตัวคูณเปลี่ยน	1, 2, 6, 24, **120** (×2 ×3 ×4 ×5)	โตเร็วขึ้นทุกช่วง
คูณแล้วบวก	2, 5, 11, 23, **47** (×2+1)	เกือบเป็นสองเท่าของตัวก่อนหน้า
ยกกำลัง	1, 4, 9, 16, **25** • 1, 8, 27, **64**	คุ้นตาเป็นกำลังสอง/กำลังสาม หรือ ± ค่าคงที่
ผลบวกสองพจน์ก่อนหน้า	1, 2, 3, 5, 8, **13**	ผลต่างของอนุกรมคือตัวอนุกรมเอง
สลับสองชุด	4, 9, 7, 12, 10, **15**	ขึ้น-ลงสลับกัน หรือมีพจน์จำนวนมาก
อนุกรมกลุ่ม	(2, 3, 6) (4, 5, 20) (3, 7, **21**)	มีวงเล็บหรือเว้นวรรคเป็นชุด ชุดละ 3 ตัว

บันไดผลต่าง: เครื่องมือหลักของอนุกรมส่วนใหญ่

เมื่อผลต่างชั้นแรกยังไม่คงที่ ให้หาผลต่างของผลต่างต่อไปจนพบค่าคงที่ แล้วคิดย้อนขึ้นจากล่างขึ้นบน

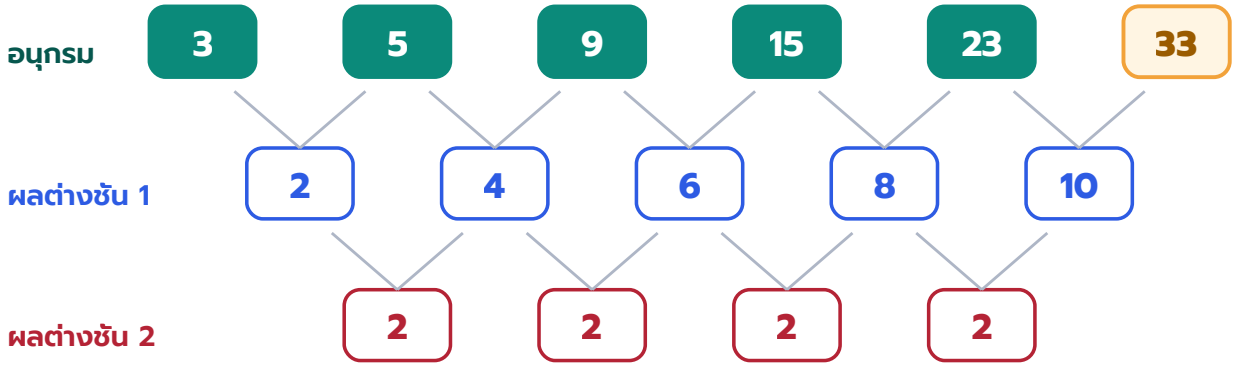

ภาพที่ 1.2 3, 5, 9, 15, 23, ? ผลต่างชั้นที่ 2 คงที่ = 2 ผลต่างชั้นแรกถัดไปจึงเป็น 10 และคำตอบคือ 23 + 10 = 33

อนุกรมสลับ: แยกตำแหน่งคี่และตำแหน่งคู่

ถ้าตัวเลขขึ้น ๆ ลง ๆ ไม่สม่ำเสมอ ให้ลองโยงเส้นข้ามทีละตัว อนุกรมอาจมีกฎ 2 กฎที่ทำงานสลับกัน หรือเป็นอนุกรม 2 ชุดที่แทรกกันอยู่

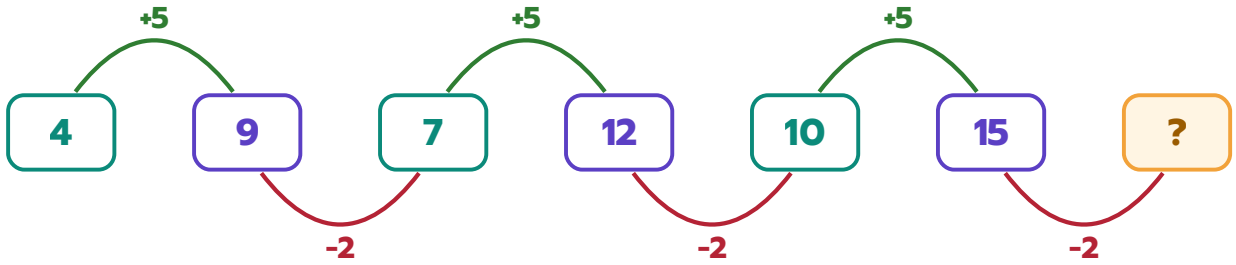

ภาพที่ 1.3 กฎ +5 และ -2 ทำงานสลับกัน พจน์ถัดไปจึงเป็น 15 - 2 = 13

ตารางกำลังสองที่ควรจำ

n	n^2	n	n^2	n	n^2
11	121	14	196	17	289
12	144	15	225	18	324
13	169	16	256	19	361

และ $20^2 = 400$, $25^2 = 625$

กำลังสามและจำนวนเฉพาะ

n	1	2	3	4	5	6
n^3	1	8	27	64	125	216

จำนวนเฉพาะต่ำกว่า 50: 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29, 31, 37, 41, 43, 47 (1 ไม่ใช่จำนวนเฉพาะ)

เทคนิคจำ: "ต่าง–คูณ–ยก–แยก–รวม"

ต่าง หาผลต่างก่อนเสมอ → **คูณ** ถ้าตัวเลขโตเร็ว ลองหารตัวหลังด้วยตัวหน้า → **ยก** สังเกตกำลังสอง/กำลังสาม → **แยก** ขึ้นลงสลับให้แยกคี่–คู่ → **รวม** ลองบวกสองตัวก่อนหน้า (แบบฟีโบนัชชี) ท่องลำดับนี้ไว้ แล้วไล่ตามทีละขั้น จะไม่ติดค้างกลางข้อสอบ

MIND MAP · สรุปบทที่ 1

อนุกรมและคณิตศาสตร์ทั่วไป

การสรุปเหตุผลจากตัวเลข

ขั้นถอดรหัสอนุกรม
- ดูทิศทาง เพิ่ม/ลด เร็ว/ช้า
- หาผลต่างชั้น 1 และชั้น 2
- โตเร็ว ลองคูณหรือหาร
- ขึ้นลงสลับ แยกคี่–คู่
- ตรวจย้อนกับทุกพจน์

ร้อยละ
- กำไรขาดทุนคิดจากทุน
- ส่วนลดคิดจากราคาป้าย
- ลดซ้อน = a + b − ab/100
- เปลี่ยนแปลง = (ใหม่−เดิม)/เดิม

สูตรโจทย์ปัญหา
- ผลรวม = เฉลี่ย × จำนวน
- งานร่วม = ab/(a+b)
- ไป–กลับ = $2v_1v_2/(v_1+v_2)$
- ดอกเบี้ย = ต้น × อัตรา × ปี
- $n(A \cup B) = n(A)+n(B)-n(A \cap B)$

รูปแบบอนุกรมที่ออกบ่อย
- ผลต่างคงที่ / ผลต่างเปลี่ยน
- คูณคงที่ / ตัวคูณเปลี่ยน
- คูณแล้วบวก (×2+1)
- กำลังสอง กำลังสาม ± ค่าคงที่
- ฟีโบนัชชี จำนวนเฉพาะ
- อนุกรมกลุ่มละ 3 ตัว

อัตราส่วน–สัดส่วน
- ส่วนของ a = รวม × a/(a+b)
- รวม 3 อัตราส่วน ทำตัวกลางให้เท่ากัน
- คน × วัน = งานคงที่

เทคนิคทำข้อสอบ
- อ่านคำถามท้ายโจทย์ก่อน
- แทนค่าตัวเลือกกลับ
- ประมาณค่าก่อนคิดละเอียด
- เกิน 90 วินาที ข้ามก่อน
- ท่อง "ต่าง–คูณ–ยก–แยก–รวม"